

In memoriam Aurel Graf zu Ortenburg

Op 13 oktober 2001 is op 74-jarige leeftijd boseigenaar en beheerder Aurel zu Ortenburg overleden. Zijn naam is voor velen verbonden met de uitgestrekte bossen van het familiebezit Middachten op de rijke zandgronden van de Veluwezoom. De beuken zijn er met hun ruim veertig meter de hoogste van Nederland. Ortenburg was een praktisch bosbouwer, wars van dikke plannen en theoretische berekeningen. Maar hij dacht veel na en filosofeerde graag over het bos.

Hij was als landbouw-ingenieur bij zijn aanstaande schoonvader Graaf Bentinck ontvangen met de opmerking *'Wat weet die jongen van bos af? Hij moet het maar leren.'* Die opmerking heeft hij ter harte genomen. Hij werd een leergierig lid van de *'Arbeitsgemeinschaft für naturgemässe Waldwirtschaft'*. Vanaf 1958 hield hij zich bezig met het beheer van Middachten en na het vertrek van de rentmeester in 1969 nam hij het beheer van de bossen geheel over.

Landelijk heeft Aurel Ortenburg veel bijgedragen aan het vernaturlijken van het bosbeheer. Hij was een overtuigd voorstander van natuurlijke verjonging en

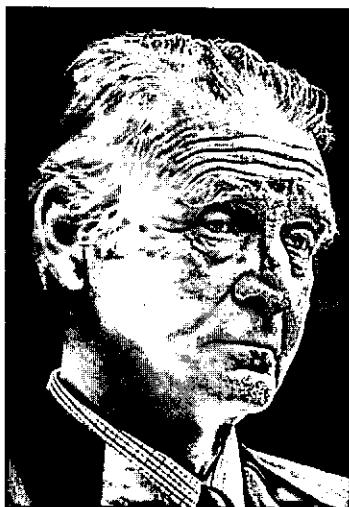

Foto: Dick Brouwers

heeft dat op Middachten onvervaard en gedurfd in praktijk gebracht. Al vanaf de 70er jaren heeft hij vele hectares fors gelicht, zozeer dat dit één van zijn medewerkers de opmerking ontlokte: *'Ze moesten hem dat blesmes maar eens afnemen'* want zo'n slagveld als hij met het blesmes aanrichtte, dat kon natuurlijk nooit goed gaan! Maar Ortenburg kreeg gelijk; dergelijke ingrepen bleken niet alleen de natuurverjonging op gang te brengen, maar ook de biodiversiteit te verhogen en het boslandschap aantrekkelijker te maken. Een geïntegreerd bos avant la lettre. Met zijn adagium *"Hout groeit aan hout"* illustreerde hij het belang wat hij aan een waardevolle houtvoorraad hechte.

Men klopte nooit tevergeefs bij Aurel aan voor een excursie. Zowel studenten als professoren, uit binnen- en buitenland, werden met enthousiasme rondgeleid en uitgedaagd. Hij schuwde de discussie niet en was altijd bereid zijn mening te herzien wanneer de feiten hem ongelijk gaven, maar dat gebeurde zelden. Hij was een even frequente als gewaardeerde bezoeker van de bijeenkomsten van de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging en van de Commissie Bosbouw en Natuurbeheer van de Federatie Particulier Grondbezit. In 1998 was Ortenburg genomineerd voor de Jaarprijs Duurzaam Bosbeheer van de stichting Probos. Hij vertegenwoordigde de particuliere boseigenaren in de werkgroep Natuurtechnisch Bosbeheer (nu: Natuurlijk Landelijk Groen) en was als lid van de klankbordgroep betrokken bij de totstandkoming van het boek *'Geïntegreerd bosbeheer'*.

Al zijn vrienden en vakgenoten uit de Nederlandse boswereld zullen de markante, beminlijke boseigenaar Aurel missen als bron van inspiratie. Het is een troost dat we tot lang na zijn dood van de vruchten van zijn werk kunnen leren en mogen genieten.

Simon Klingen
Freddy d'Ansembourg